

KINNITATUD

direktori 20.03.2025. a kk nr 1-1/9

LÄBI VAADATUD

ÕN protokoll nr 7 30. august 2024. a

Hoolekogu protokoll nr 1 11. november 2024. a

ÕE protokoll nr 2 30. september 2024. a

J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikooli õppekava

Alus: Vabariigi Valitsuse määrus 06.01. 2011 nr 1

1. ÜLDSÄTTED

§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikooli (edaspidi „Kooli“ või „Maarja-Magdaleena Põhikooli“) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Kooli õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ §17 ja Vabariigi Valitsuse määruse „Põhikooli riikliku õppekava“ §24 alusel.
- (2) Kooli õppekava koostamisel lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- (3) Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab põhikooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.
- (4) Kooli õppekavas on üldosa ja ainevaldkonnakavad
- (5) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid, väärtused ja eripära, valdkonnasisesed ja –ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ning läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
 - 2) Õppekorraldus - tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati, sealhulgas riiklikus õppekavas §15-4 kohaselt õppekavasse kooli poolt määratud tundide kasutamine, valikõppeainete ja võõrkeelte valimise põhimõtted, erinevate õppekeelte kasutamine õppeaineti ning riiklikus õppekavas sätestatud õppeainete nimetustes või õppemahtudes tehtud erisused ja erisuste tegemise põhjendused..
 - 3) Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist

toetavad tegevused, ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted, õppekäigud ja muu taoline

4) III kooliastme loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;

5) õpilaste arengu ja õppimise toetamise korraldus

6) hindamise korraldus;

7) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;

8) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;

9) karjääriteenuste korraldus;

10) Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

11) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

(6) Ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid esitatakse kõigi valdkonda kuuluvate õppeainete kohta tervikuna. Õppeainete õpitulemused ja õppesisu, sealhulgas praktiliste tööde loetelu esitatakse õppeainete kaupa klassiti.

2. ÜLDOSA

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid ning –põhimõtted

§ 2. Põhihariduse alusväärtused

(1) Põhihariduses toetatakse õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Põhikool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

(2) Põhikool kujundab väärtushoiakuid ja –hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

(3) Lähtuvalt riiklikust õppekavast, tulenevad oluliseks peetud väärtused Eesti Vabariigi põhiseaduses; ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

(4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule

sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

§ 3. Põhikooli sihiseade

(1) Põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

(2) Põhikoolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(4) Põhikool kindlustab põhiliste väärtushoiakute kujunemise. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

(5) Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

(7) Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

§ 4. J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikooli eripära ja väärtused

Kooli iseloomustus:

J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikool on Tartu valla munitsipaalkool. Koolil on õpilaskodu, mis võimaldab siin õppida ka teiste piirkondade lastel. Maarja-Magdaleena põhikool tegutseb koolihoones, kus lisaks klassiruumidele on söökla, aula, võimla ja tehnoloogiaõpetuse klass. Kooli juures on staadion jalgpalli- ja korvpalliväljakuga.

Kool teeb koostööd Tartu valla koolide ning asutustega, Maarja-Magdaleena raamatukogu, rahvamaja ning noortekeskusega. Kooli vilistlaste poolt on loodud MTÜ Maarja-Magdaleena Hariduselu. Kool osaleb Erasmus+ projektides. Rahvusvaheline koostöö võimaldab tegeleda

igapäevaelu ja keskkonda puudutavate teemadega, praktiseerida võõrkeeli, reisida ning osaleda erinevates riikides toimuvates töötubades.

Kooli põhiväärtused:

Teadmishimu: õpilaste ja koolitöötajate pidev enesetäiendamine ja areng, õppivad täiskasvanud on eeskujuks lastele.

Turvalisus: üksteisesse hooliv ja lugupidav suhtumine, kiusamisvaba kooli jätkamine.

Koostöö: tegutsemine ühise eesmärgi nimel, oma arvamuse julge väljaütlemine, erinevate osapoolte kuulamine ja nende kaasamine otsustamisprotsessidesse.

Traditsioonid: oma kooli tunde süvendamine, kooli pikaajaliste traditsioonide hoidmine ja uute, läbimõeldud traditsioonide loomine.

§ 5. Õppekavas taotletavad pädevused

(1) Riikliku õppekava tähenduses on pädevus teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või –valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida.

(2) Riiklikus õppekavas eristatakse üldpädevusi, valdkonnapädevusi ja kooliastmetes taotletavaid pädevusi. Pädevuste kujundamist kirjeldatakse kooli õppekavas.

(3) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

(4) Õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(5) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse

kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(6) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandamise kaudu.

(7) Ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad **kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist** ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutamise kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

§ 6. Õppimise käsitlus

(1) Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt, rõhutades muutusi õpilase või õpilaste rühma käitumisvõimes. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja –hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikuses toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega ning õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja tööharjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

(2) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.

(3) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärasest soovist enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.

(4) Õpet kavandades ja ellu viies:

1) arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja

perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;

2) arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;

3) võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;

4) kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;

5) luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);

6) kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);

7) kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;

8) kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.

(5) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.

(6) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab põhikool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(7) Koolielu rikastamiseks ja õppekava toetamiseks kasutatakse koolis mitmesuguseid traditsioonilis üritusi, tegevusi ja õppekäike. Traditsioonilisteks üritusteks koolis on: keeleteadlase Johannes Voldemar Veski mälestuseks korraldatav õpilaste omaloomingukonkurss, emakeelepäev, võõrkeelepäev, matemaatika- ja loodusainete päev, sügisvärvide nädal, sügisandide näitus, poiste- ja tüdrukutenädal, kontsert „Laulupärlike“, näidendil põhinev koolipere jõulupidu, näiteringide etendustega teatriõhtud lastevanematele, lugemisöö, sõbrapäeva teemapidu. Tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi: vanavanematepäev, isadepäev, kadripäev, advendiaeg, vastlapäev, emadepäev ning tähtsamaid riigipühi

§ 7. Õpikeskkond

(1) Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

(2) Põhikool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.

(3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:

- 1) osaleb kogu koolipere;
- 2) luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatuses seotud osaliste vahel;
- 3) koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
- 4) jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
- 5) märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
- 6) välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist;
- 7) ollakse avatud vabale arvamusevahetusele, sealhulgas kriitikale;
- 8) luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega;
- 9) luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
- 10) luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
- 11) korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
- 12) korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.

(4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib põhikool, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalused kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooli raamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;

- 5) kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja –vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.
- (5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas.

§ 8. I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- 10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- 11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- 12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- 13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- 14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.

§ 9. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega. Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;
- 3) õpiharjumuse ja –oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja –julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

§ 10. II kooliastme pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

- 1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;

- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

§ 11. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

- (1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmis- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
 - 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
 - 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

§ 12. III kooliastme pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

- 1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- 2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
- 3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- 4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- 5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- 6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
- 7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;
- 8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
- 9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- 10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
- 11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

§ 13. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes

- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2. Kohustuslike ja valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted, tunnijaotusplaani õppeaineti ja aastati

§ 14. Kohustuslikud ja valikõppeained

(1) Kohustuslikud õppeained on kindlaks määratud Põhikooli riiklikus õppekavas. Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad (rühmitatult ainevaldkondade kaupa):

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus
- 2) võõrkeeled: A-võõrkeel, B-võõrkeel
- 3) matemaatika: matemaatika
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia
- 5) sotsiaalsed: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus
- 6) kunstained: muusika, kunst
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus

(2) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt. B-võõrkeelena õpitakse saksa või vene keelt.

(3) Valikõppeained on õppenõukogu otsusel ja direktori käskkirjaga määratud õppeained kooli õppekavas. Valikõppeainete valimisel lähtub kool põhimõttest, et need aitaksid kaasa õppekavas väljatoodud üldpädevuste arendamisele ning toetaksid õpilase edasist arengut ja hariduskäiku.

(4) Valikained põhikoolis valib kool ning nende õpetamine toimub vaba tunniressursi arvelt pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud suurimat lubatud õppekoormust nädalas. Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikainete ainekavad:

- 1) informaatika ainekava
- 2) karjääriõpetuse ainekava

(5) Valikainete valimise põhimõttelised alused:

1) Informaatika: ennekõike õpilaste suhtlus-, õpi- ja digipädevuse arendamiseks, samuti on omandatavad oskused õpilasele abiks edasises õppetöös ja tööelus

2) Karjääriõpetus: osana õpilastele pakutavatest karjääriteenustest, aitab kaasa enesemääratluspädevusele, õpipädevusele ja ettevõtlikkuspädevusele.

§ 15. J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

- (1) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 on sätestatud põhikooli õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus tundides. Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 3 on sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arv. Tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädalatundide arvust ning lubatud vabast tunniressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud tunnijaotusplaan.

Ainevaldkond	Õppeained	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Keel ja kirjandus		RÖK:	19		RÖK:	15		RÖK:	12	
	Eesti keel	7	6	6	5	3	3	2	2	2
	Kirjandus					2	2	2	2	2
Kehaline kasvatus		RÖK:	8		RÖK:	8		RÖK:	6	
	Kehaline kasvatus	2	3	3	3	3	2	2	2	2
Kunstiained		RÖK:	10,5		RÖK:	7		RÖK:	6	
	Muusika	2	2	2	2	1	1	1	1	1
	Kunst	2	1	1,5	1	1	1	1	1	1
Loodusained		RÖK:	3		RÖK:	7		RÖK:	20	
	Loodusõpetus	1	1	1	2	2	3	2		
	Bioloogia							1	2	2
	Geograafia							1	2	2
	Füüsika								2	2
	Keemia								2	2
Matemaatika		RÖK:	10		RÖK:	13		RÖK:	13	
	Matemaatika	3	3	4	4	4	5	5	4	4
Sotsiaalsained		RÖK:	2		RÖK:	6		RÖK:	10	
	Inimeseõpetus		1	1		1	1	1	1	
	Ajalugu					1	2	2	2	2
	Ühiskonnaõpetus						1			2
Tehnoloogia		RÖK:	4,5		RÖK:	5		RÖK:	5	
	Tööõpetus	1	2	1,5	1					
	Kodundus							1		
	Käsitöö/tehnoloogiaõpetus					2	2	2	2	
Võõrkeeled		RÖK:	3		RÖK:	12		RÖK:	18	
	A-võõrkeel			3	3	3	3	3	3	3
	B-võõrkeel						3	3	3	3
Lisatunnid (RÖKis määratud kasutamiseks vaba ressurss)		RÖK:	8		RÖK:	10		RÖK:	4	
RÖK-tunnid										
	Eesti keel				1			1		1
	Matemaatika		2	1	1					1
	A-võõrkeel		1		1	1				
	B-võõrkeel					2				
	Loodusõpetus	1								
	Ajalugu					1				
Valikained										
	Informaatika	1	1	1	1	1	1			
	Karjääriõpetus								1	
	RÖKi nädalatunnid	18	19	23	21	23	29	29	31	30
	KOKKU nädalatunnid	20	23	25	25	28	30	30	32	32
	Suurim lubatud nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

- (2) Põhikooli lihtsustatud õppekava tunnijaotusplaan: kuna 2024-25 õppeaastal ei toimu koolis õppetööd lihtsustatud õppekava järgi, siis kooli õppekavas seda ei käsitleta. Vastav tunnijaotusplaan luuakse vajaduse korral lähtudes kehtivast riiklikust õppekavast.

3.jagu

Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

§ 16. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) **õpikeskkonna korralduses** – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) **aineõppes** – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) **valikainete valikul** – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas **loovtöös** – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral **koostöös** kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega **klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust** ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena

ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;

4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5) **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamaaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmäärke ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;

7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Liiklemiskultuuri ja –ohutuse edendamisele pööratakse tähelepanu alates esimesest klassist pikapäeva tundides ja õppekäikudel raamatukokku. Teises kooliastmes korraldatakse õpilastele liiklusõpetuse tund (huviringina), mis peadib eksamiga jalgrattalubade saamiseks.

8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 17. Lõimingu põhimõtted, seejuures III kooliastme läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikool kooli õppekava arenduse ning õpetaja õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus, samuti koostöös õpilaste ja lapsevanemate ning kooliväliste organisatsioonide ja huvigruppidega.

(2) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

(3) Loovtööde korraldus

Vastavalt Põhikooli riikliku õppekava §23le on üheks põhikooli lõpetamise tingimuseks 3. kooliastmes sooritatud loovtöö. Vastavalt põhikooli riiklikus õppekavas §15 p 8 sätestatud korrale korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö tegemise.

Loovtööks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline ning loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna.

Loovtöö teema valib õpilane lähtuvalt oma huvidest ja võimetest. Loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

J. V. Veski nim Maarja-Magdaleena Põhikoolis sooritatakse loovtöö reeglina 8. klassis.

Loovtööd tehakse üldiselt individuaalselt, kuid põhjendatud taotlusel on võimalik selle sooritamine paaris- või rühmatööna. Sellisel juhul tuleb põhjendada, miks on vajalik ja otstarbekas selline töö organiseerimine ning rollide jaotus loovtöö sooritamisel.

(1) 8. klassi 1. trimestri jooksul valib õpilane endale juhendaja ning loovtöö teema. Ühiselt pannakse paika loovtöö valmimise ajakava.

(2) 8. klassi lõpul on kohustuslik loovtööde kaitsmine.

Loovtöid hindab direktori käskkirjaga määratud kaitsmiskomisjon vastavalt hindamisjuhendile.

(3) Ebaõnnestunud kaitsmise korral toimub 2 nädala jooksul korduskaitsmine.

(4) Kui õpilane ei kaitse 8. klassis loovtööd:

1) viiakse ta üle 9. klassi;

2) loovtöö mittekaitsmisel 9. klassi vältel õpilane põhikooli ei lõpeta;

(5) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu juhendaja ja loovtööde kaitsmiskomisjon liikmed. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul. Loovtöö hinne on mitteeristav. Mitteeristava hindamise puhul võrreldakse õppija tulemusi loovtööde juhendis kavandatud õpitulemustega. Kui õpitulemused on saavutatud vähemalt 50 % ulatuses ja kui töö on õigeaegselt esitatud, on otsus positiivne ning tulemus „arvestatud“.

Hinnang „mittearvestatud“ antakse siis, kui õpilase loovtöö ei vasta nõuetele, teos on plagiaat või pole töö valmis. Kui loovtöö saab hinnangu „mittearvestatud“, siis antakse õpilasele võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitlemiseks enne õppeaasta lõppu.

Haridusliku erivajadusega õpilase tööle mitteeristava hinnangu andmisel on vaja arvestada õpilase eripäradega ja võimetekohase panustamisega.

- (6) Loovtöö hinnang “arvestatud” või “mittearvestatud” kantakse e-päevikusse. Põhikooli lõputunnistusele kantakse loovtöö teema.
- (7) Loovtööde juhend ning hindamise ja kaitsmise detailne kord on kättesaadav kooli kodulehel (maarja.edu.ee).

4. Õpetajate koostöö, ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

§18. Õpetajatevahelise koostöö ja selle planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetajate koostöö koolis toimub vastavalt riiklikus õppekavas lõimingu põhimõtetele.
- (2) Aineõpetajad planeerivad oma töö iga trimestri või poolaasta algul lähtuvalt kõrgema tasandi õppe- ja ainekavadest ning õppimise fragmenteerumise vältimiseks seostavad aineteülesed teemad teiste õppeainete ning reaalse eluga. Ühised teemad võivad olla nii valdkonnasisesed kui –ülesed.
- (3) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide koordineerimise eest kannavad hoolt vastava valdkonnaga seotud aineõpetaja(d) ja/või huvijuht.
- (4) Projektid on kooskõlas kooli õppekavaga ja aitavad õpilastel saavutada õppekavas nimetatud väljundeid. Reeglina kavandatakse projektid enne õppeaasta algust ja lisatakse üldtööplaani.
- (5) Projektide kavandamisel ja elluviimisel teeb kool koostööd lastevanemate erinevate asutuste ja organisatsioonidega.

5. Õppe ja kasvatuse korraldus ning ajakasutus

§ 19. Õppe ja kasvatuse korraldus

- (1) Õppe ja kasvatuse korralduses lähtutakse riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.
- (2) Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel. Õppesisu on jagatud õppeainete vahel, mis omakorda on koondatud ainevaldkondadesse.
- (3) Õppetöö toimub eesti keeles

§ 20. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

- (1) Õppe ja kasvatuse ajakasutus (sealhulgas projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse, arvestades «Põhikooli- ja

gümnaasiumiseaduses» sätestatud nõudeid õppeaasta pikkusele, õpilase suurima nädalakoormuse piiranguid ning lõigetes kooli õppekavas toodud tunnijaotusplaani.

(2) Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib põhikool arvestada kooli õppekava välist õppimist, huvitegevust või treeninguid koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

§ 21. Distsantsõppe kord

(1) Kooli õppetegevus võib toimuda distantsõppe ja iseseisva õppe päev vastavalt kooli pidaja, tervisekaitseameti, vastava ministeeriumi või mõne muu asutuse, mille juhised on kooli suhtes ülimuslikud, korralduse alusel või kooli juhtkonna põhjendatud otsusel, mis on kooskõlastatud kooli pidajaga.

- 1) Distsantsõppe ja iseseisva õppe päev kuulutatakse välja direktori korraldusega, milles täpsustakse ka nõuded distantsõppe läbiviimiseks nii, et need oleksid kooskõlas kõrgemalseisva asutuse poolt antud juhistega.
- 2) Distsantsõppe ja iseseisva õppe päeva ajal toimub õppetöö tunniplaani alusel. Tunniplaani on leitav kooli kodulehel maarja.edu.ee.
- 3) Distsantsõppe ja iseseisva õppe päeva meetodid valib õpetaja. Videotundide osakaal distantsõppe perioodil peab olema vähemalt pool vastava õppeaine nädala tundidest, va oskusõppeainete puhul. Nõue ei kohaldu esimese kooliastme klasside puhul, kus võiks olla iga päev videokontakt oma õpetajaga.
- 4) Õpilasele kehtivad videotunnis järgmised reeglid:
 - a) õpilane osaleb tunnis viisakalt riietatuna;
 - b) videotund algab vastavalt kehtivale tunniplaanile või varem kokku lepitud ajal.
 - c) virtuaalsesse klassiruumi sisenetaks oma nime ja võimalusel kaamerapildiga. Tundmatu nimega osalejat õpetaja tundi ei luba. Veebikaamera puudumisest teavita õpetajat;
 - d) videotunniks valmistudes veendu, et nutiseadmed võimaldavad tunnis osalemist;
 - e) räägitakse kordamööda, soovist eelnevalt märku andes. Vahele ei segata, teiste vastuseid ja arvamusi ei halvustata. Vajadusel kasutatakse mikrofoni summutamist, et taustamüra ei segaks tundi;
 - f) kõrvalisi ja teemasse mittepuutuvaid materjale ei vaadata ega jagata kaaslastega;
 - g) videotunni ajal tegeletakse õppetöö ülesannetega, õpilane ei söö ega joo tunni ajal;
 - h) tunni ajal pildistamine ja filmimine keelatud.

(2) Distsantsõppel ja iseseisva õppe päeval on õppetöö eesmärgiks lisaks õppekava täitmisele ka õpilase õpiharjumuse säilitamine. Silmas tuleb pidada, et töö maht ei ületaks tavapärase õppetöö mahtu - võttes arvesse, et koolist väljaspool toimuv õppetöö ei ole sama tõhus kui kooli ruumides toimuv juhendatud õppetöö.

- 1) Lapsevanem tagab oma lapsele distantsõppe ja iseseisva õppe päeva ajal võimaluse õppeülesannete täitmiseks, jälgib ja kannab hoolt, et õpilane täidaks talle antud ülesandeid.
- 2) Päeva õppeülesanded esitatakse õpilastele hiljemalt samal päeval 9.00ks õppeinfosüsteemis tunnitööna. Soovitavalt juba varem ning pikema ajaperioodi peale, et võimaldada õpilasel oma aja paremat planeerimist.
- 3) Õpetaja võib lisaks tunnitööle anda koduseid ülesandeid, mille täitmine soovitavalt ei vaja arvuti kasutamist (nt tunnis õpitu kinnistamine, keeleõppes sõnavara omandamine, raamatu lugemine jms).
- 4) Kõikide osapoolte omavaheline suhtlus on distantsõppe ja iseseisva õppe päeval ajal oluline. Õpilasel on distantsõppe ajal õigus saada juhendatud õpet. Õpilane või lapsevanem saab pöörduda klassi- või aineõpetajate poole abi, juhendamise või tagasiside saamiseks. Õpetaja on koolipäeva jooksul õpilasele ja vanemale õppeinfosüsteemis kättesaadav. Selleks kasutatakse kokkulepitud suhtluskanaleid.
- 5) Tekkivate küsimuste puhul kontakteerub õpilane, lapsevanem sõltuvalt teemast kõigepealt kas konkreetse aineõpetajaga või klassijuhatajaga. Kui õpilane on haige, siis tuleb sellest teatada klassijuhatajale. Haigena ei pea e-õppe ülesandeid tähtajaliselt lahendama ja esitama. Õpilane vastab pärast terveks saamist õpetajaga kokkuleppel vajalikud teemad järele.

(3) Tugispetsialistide (hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (HEVKO), sotsiaalpedagoog, õpiabi õpetajad) töö õpilase, vanema ja õpetaja nõustamine toimub e-maili, telefoni või vajadusel videosilla vahendusel ning HEVKO juhendamisel. Tugispetsialistide kontaktid on kooli koduleheküljel.

(4) IT-alaste küsimustega saab pöörduda haridustehnoloogi poole. Kontakt on kooli koduleheküljel.

(5) Õpilane võib distantsõppele suunduda ka lapsevanema avalduse alusel, sellisel juhul käsitletakse seda PGSi §23 „koduõpe vanema soovil“ põhimõtte alusel, kus lapsevanem ise korraldab oma lapse õppetöö ning vastutab õppeväljundite saavutamise eest, koolile jääb konsulteeriv, ja hindav roll.

6. Hindamise korraldus

§ 22. Hindamine

(1) Hindamise alused

Koolis järgitakse õpilase hindamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 29 sätestatud ning juhendatakse põhikooli riiklikust õppekavast § 19 – § 23, Maarja-Magdaleena Põhikooli õppekavast ning kodukorrast.

(2) Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärk on

- a) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- b) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- c) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- d) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- e) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks või kooli lõpetamiseks.

(3) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk on

- a) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- b) motiveerida õpilast täitma õppeülesandeid.

(4) Teadmisi ja oskusi hindab klassi- või aineõpetaja, käitumist ja hoolsust hindab **üldjuhul** klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.

(5) Kui õpilasele on vastavalt PGS § 46, § 47, §48, § 49 «Individuaalse õppekava järgi õppimise kord» koostatud individuaalne õppekava, arvestab Maarja-Magdaleena Põhikool hindamisel individuaalse õppekava nõudeid, kasutades kooli hindamisjuhendis sätestatud hindamisskaalat.

(6) Hindamise eesmärk

- a) anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut;
- b) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;
- c) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- d) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel.

(7) Hindamine on

- a) süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine;
- b) aluseks õppe edasisele kavandamisele;
- c) õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(8) Hindamisest teavitamine

- 1) Maarja-Magdaleena Põhikool teavitab õpilast ja tema seaduslikku esindajat hindamise korraldusest koolis ning õpilasele pandud hinnetest ja antud hinnangutest. Samuti kokkuvõtva

hinde aluseks olevatest hinnetest ja hinnangutest õppeinfosüsteemi, õpilaspäeviku ja klassitunnistuse ning vajadusel hinnetelehtede kaudu.

2) Maarja-Magdaleena Põhikooli õpilasel on õigus saada klassi- või aineõpetajalt teavet oma hinnete kohta.

§ 23. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämiste kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisel õppimisel ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kui ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.

(3) Õpilane kaasatakse hindamisse, et arendada tema oskust eesmäärke seada, oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel hinnata ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Koolipere annab õpilasele igapäevaste tegevuste vältel tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(5) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, lapsevanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

(6) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

§ 24. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

Õpilase teavitamine hindamise alustest

- (1) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele.
- (2) Aineõpetaja informeerib õpilasi hindamise, kokkuvõtva hinde kujunemise ja järelvastamise üldisest korrast õppeaasta alguses. Õpetaja selgitab hindeliste tööde hindamise korda hiljemalt tööst teatamisel.
- (3) Õppetrimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega. Kontrolltööde toimumise ajad fikseeritakse e-koolis kontrolltööde plaanis.

Koolisesteste tasemetööde ja üleminekueksamite kord

- (1) 1.-2. klassis on koolisisesene funktsionaalse lugemisoskuse kontroll.
- (2) 4. ja 7. klassi õpilased sooritavad riiklikud tasemetööd eesti keeles, matemaatikas ja loodusõpetuses. Tasemetööd toimuvad 1. trimestril e-tasemetöödena.
- (3) 7. klassi õpilane koostab ja esitab direktori käskkirjaga määratud tähtjaks 3. trimestri lõpul üleminekueksamina referaadi enda poolt valitud teemal, mis vastab referaadi nõuetele nõuetele.
 - 1) Referaadi teema ja oma juhendaja valib õpilane 7. klassi esimese trimestri jooksul. Referaadi teema valib kas õpilane või selle pakub talle välja juhendaja, lähtudes õpilase huvidest, võimetest ja see võiks olla sissejuhatus loovtöö teoreetilisse osasse. Juhendaja jälgib tööprotsessi, tutvustab õpilasele vormistusnõudeid ning vajadusel suunab vajaliku kirjanduse ning allikate otsimisel. Referaatide teemad ning juhendajad kinnitab direktor käskkirjaga hiljemalt 2. trimestri 1. nädalal.
 - 2) Referaadile annavad hinnangu nii juhendaja kui retsensent vastavalt hindamisjuhendile. Hinnangu andmisel võetakse arvesse nii sisu, keelelist korrektsust kui vormistust. Hinnangu andmise eesmärk on jälgida töö vastavust hindamisjuhendile ning anda autorile tagasisidet. Kumbki hindab komponente iseseisvalt ja nende punktid summeeritakse. Mitmeeristava hinnangu puhul võrreldakse õppija tulemusi referaadi juhendis kavandatud õpitulemustega ning kui õpitulemused on saavutatud vähemalt 50 % ulatuses ja kui töö on õigeaegselt esitatud, on otsus positiivne ning tulemus „arvestatud“. Hinnang „mittearvestatud“ antakse siis, kui õpilase referaat ei vasta nõuetele, teos on plagiaat või pole töö valmis. Kui referaat saab hinnangu „mittearvestatud“, siis antakse õpilasele võimalus töö täiendamiseks ning uuesti esitamiseks enne õppeaasta lõppu.Haridusliku erivajadusega õpilase tööle mitmeeristava hinnangu andmisel on vaja arvestada õpilase eripäradega ja võimetekohase panustamisega.

- 3) Referaadi juhend on kättesaadav kooli kodulehel (maarja.edu.ee).
 - 4) Klassitunnistusele kantakse referaadi teema, saavutatud punktisumma, ning hinnang “arvestatud” või “mittearvestatud”.
- (4) 8. klassi õpilane valib 1. trimestril üleminekueksami järgmiste õppeainete hulgast: eesti keel ja kirjandus, võõrkeel, matemaatika, ajalugu, keemia, füüsika, bioloogia ja geograafia. Õpilase valiku kinnitab direktor käskkirjaga.
- 1) Üleminekueksam on kirjalik, mille koostab aineõpetaja. Haridusliku erivajadusega õpilase eksamitöö hindamisjuhend lähtub aineõpetaja õpilasele koostatud individuaalsest õppekavast.
 - 2) Töö toimumise aeg teatatakse õpilastele kolmanda trimestri alguses.
 - 3) Töö kestab kuni 100 minutit.
 - 4) Hindamine toimub kooli õppekavas kehtestatud hindamise korra alusel viiepallisüsteemis. Üleminekueksami hinne kantakse õppeinfosüsteemi vastava aine päevikusse ja seda arvestatakse aastahinde väljapanemisel. Üleminekueksami eel on õpilastel eksamiks valmistumiseks tunnivaba päev, mida vajadusel kasutatakse konsultatsiooniks.

Õpilaste hindamise kord

- (1) 1. klassi õpilasi hinnatakse sõnaliste hinnangutega.
- (2) 2.-9. klassi õpilasi hinnatakse viiepallisüsteemis.
 - 1) Hindega «5» («väga hea») hinnatakse suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust (edaspidi õpitulemus), kui see on täiel määral õppekava nõuetele vastav. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «5», kui õpilane on saanud 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 2) Hindega «4» («hea») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «4», kui õpilane on saanud 75-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 3) Hindega «3» («rahuldav») hinnatakse õpitulemust, kui see on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «3», kui õpilane on saanud 50–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.
 - 4) Hindega «2» («puudulik») hinnatakse õpitulemust, kui see on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «2», kui õpilane on saanud 25–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

5) Hindega «1» («nõrk») hinnatakse õpitulemust, kui see ei vasta õppekava nõuetele. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindega «1», kui õpilane on saanud 0–24% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

6) Hindega «T» («tegemata töö») märgitakse hindelist sooritamata tööd.

7) Hindega «T» muutub 10 koolipäeva möödumisel hindeks «1»

(3) Kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) korral moodustab 5% üles- ja allapoole piiritsiooni, mille puhul õpetaja võib panna kas madalama või kõrgema hinde, arvestades töö mahtu, ülesannete keerukust, vigade arvu, vigade liiki ja õpilase õpivõimet.

(4) Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega «puudulik» või «nõrk» või on töö jäänud sooritamata («T»), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks. Kokkuleppel õpetajaga on töö uuesti tegemiseks võimalus ka rahuldava või hea hinde saanud õpilasel. Järelevastamiseks on õpilasel üldjuhul aega 10 koolipäeva alates hinde teada saamisest. Õpilase haigestumisel võib kokkuleppel järelevastamise aega pikendada.

(5) Kui avastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega «nõrk».

(6) Õpilaste hinded kantakse õppeinfosüsteemi vastava klassi ainepäevikusse.

Kokkuvõtavad hinded ja järgmise klassi üleviimine

Hindamissüsteem

(1) 1.–3. kooliastmel hinnatakse Maarja-Magdaleena Põhikooli õpilase õpitulemusi kokkuvõtvalt iga õppe trimestri lõpul kokkuvõtva trimestrihindegaga ning õppeaasta lõpul aastahindegaga. Õppeaines, mille tunnid toimuvad kord nädalas, võib õpetaja hinnata poolaastapõhiselt. Sellisel juhul kantakse 1. poolaasta hinne tunnistusele 2. trimestri ja 2. poolaasta hinne 3. trimestri lõpus.

(2) Kokkuvõtva trimestrihinde väljapanemisel arvestatakse hinnete erineva kaaluga. Eristatakse väiksema kaaluga protsessihindeid (tunnihinne, tunnikontroll, väikesemahulise materjali suuline vastamine jne) ja kaalukamaid kontrolltööde (referaadid, esitlused, praktilised tööd, uurimistööd jne) hindeid.

(3) Õpetaja teeb õppeperioodi alguses õppesisu ning hindamise alused õpilaste ja lapsevanemate jaoks kättesaadavaks õppeinfosüsteemis ning märgib need ka perioodi 1. tunni juurde. Kui õpetaja ei ole teatanud teisiti, siis kujuneb trimestrihinne kontrolltööde hinnete keskmisest, kusjuures kolme järjestikuse protsessihinde keskmine on samaväärne ühe kontrolltöö hindega.

(4) Ainetes, kus hinnatakse ainult protsessi (st ei viida läbi kontrolltöid), kujuneb trimestrihindeks hinnete keskmine

(5) Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või hinne on jäänud välja

panemata, määratakse hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi HEVKO) ja sotsiaalpedagoogiga koostöös tugiõpe: individuaalne õppekava, logopeediline abi, või mõni muu õpiabi vorm, et aidata omandada nõutavaid teadmisi ja oskusi.

(6) Trimestrihinde võib jätta välja panemata, kui õpilane on puudunud üle poolte tundidest ning kontrolltööd ja/või teised hindelised tööd on sooritamata.

(7) Trimestrihinde järelvastamine toimub järgmise õppetrimestri alguses individuaalse õppekava alusel.

(8) Parandatud trimestrihinde kannab aineõpetaja õppeinfosüsteemi vastava aine päevikusse.

Individuaalse õppekava rakendamise kord

(1) Individuaalse õppekava rakendamiseks teeb hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija (edaspidi HEVKO) direktorile vastava ettepaneku.

(2) HEVKO määrab õpilasest lähtuvalt tugiõppe vormi.

(3) Õpilasele määratud tugiõppe vormi kinnitab direktor käskkirjaga.

(4) Kirjalik teatis õpilasele rakendatud tugisüsteemi kohta saadetakse lapsevanemale, mille lapsevanem koos oma nõusolekuga kooli tagasi saadab.

(5) Järelvalvet tugisüsteemi toimumise üle teostab hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija.

(6) Tõhustatud ja eritoega lastel võib kasutada diferentseeritud hindamist, mis väärtustab ennekõike pingutust ja arengut. See fikseeritakse õpilase isiklikus õppekavas.

Aastahinde väljapanemine

(1) Aastahinne pannakse antud õppeaasta jooksul saadud trimestrihinnete alusel, kuid see ei pea olema nende aritmeetiline keskmine. Aastahinne pannakse välja kaks päeva enne õppeperioodi lõppu

(2) Kui välja pandud aastahinne on madalam kui on eeldatav trimestrihinnete keskmise puhul, lisab aineõpetaja Stuudiumisse selgituse konkreetse aastahinde kujunemise kohta.

(3) Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata või õpilase teadmisi on hinnatud hindele «puudulik» või «nõrk» ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loeb Maarja-Magdaleena Põhikool aastahinde väljapanekul antud õppetrimestri vältel omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele "puudulik" või «nõrk».

Täiendav õppetöö

(1) Õpilane jääb täiendavale õppetööle, kui aine aastahinne on hinnatud hindegaga «puudulik», «nõrk» või hinnet ei ole võimalik välja panna.

(2) Täiendavale õppetööle jätmise otsustab Maarja-Magdaleena Põhikooli õppenõukogu enne

õppeperioodi lõppu.

(3) Täiendavale õppetööle ei jäeta, kui Maarja-Magdaleena Põhikooli õpilane on kolmanda õppe trimestri lõpuks sooritanud positiivse kokkuvõtva kontrolltöö vastavas aines või rakendatud tugisüsteemid on andnud tulemusi.

(4) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollib ja hindab vastava aine õpetaja.

(5) Täiendava õppetöö sooritanud õpilase aastahinne parandatakse.

(6) Kui õpilane ei soorita täiendavat õppetööd, siis on õppenõukogul võimalus anda õpilasele õigus sooritada täiendava õppetöö uue õppeaasta 1. õppe trimestri jooksul.

(7) Kui õpilane ei soorita ka siis täiendavat õppetööd, viiakse õpilane üle järgmisesse klassi.

Klassi lõpetamine ja klassikursuse kordamine

(1) Maarja-Magdaleena Põhikoolis viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu.

(2) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30.augustil.

(3) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab Maarja-Magdaleena Põhikooli õppenõukogu.

(4) Maarja-Magdaleena Põhikool jätab õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines pandud välja aastahinne «puudulik» või «nõrk», täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

(5) Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

(6) Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava (abiõppe õppekava) ja toimetuleku riikliku õppekava järgi õppivaid õpilasi.

(7) Lõikes 2 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase puhul, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

§ 26. Käitumise ja hoolsuse hindamine

(1) Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärk Maarja-Magdaleena Põhikoolis on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

- 2) motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid;
- 3) toetada õpilase arengut: anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;
- 4) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 5) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras.

(3) Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning oma hinnete kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule.

(4) Käitumise hindamise aluseks on Maarja-Magdaleena Põhikooli kodukorra (vt maarja.edu.ee) täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

(5) Käitumist ja hoolsust hindab Maarja-Magdaleena Põhikool hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav».

(6) Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ja väljaspool kooli.

(7) Käitumise hindamine

1) Käitumishindega "eeskujulik" hinnatakse õpilast, kelle käitumine on igati korrektne ning vastab hinde formaalsele tähendusele

2) Käitumishindega "hea" hinnatakse õpilast, kes käitub eakohaselt ning etteheited tema käitumisele on juhuslikku laadi

3) Käitumishindega "rahuldav" hinnatakse õpilast, kes eksib korduvalt käitumisnormide ja/või kooli kodukorra vastu ning segab ajuti õppetöö normaalset läbiviimist

4) Käitumishindega "mitterahuldav" hinnatakse õpilast, kes rikub pidevalt käitumisnorme ja/või segab tõsiselt tundide normaalset läbiviimist ja/või ohustab oma käitumisega teiste inimeste turvalisust ja/või on sooritanud mõne tõsise ühekordse rikkumise

5) "Mitterahuldava" käitumise aastahinde otsustab õppenõukogu.

(8) Hoolsuse hindamine

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppetöösse ja tema kohusetundlikkus õpiülesannete täitmisel.

1) Hoolsushindega "eeskujulik" hinnatakse õpilast, kes suhtub õppetöösse alati kohusetundlikult ja õpib võimetekohaselt ning õppeinfosüsteemis puuduvad negatiivsed

märkused õpilase hoolsuse kohta.

- 2) Hoolsushindega “hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õpiülesannetes kohusetundlikult, aga on negatiivseid märkusi õpilase hoolsuse kohta.
- 3) Hoolsushindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei suutu õppetöösse kohusetundlikult, aga üldiselt täidab õppeülesandeid, kuid ei ole järjekindel.
- 4) Hoolsushindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, kes ei suutu õppetöösse kohusetundlikult.

§ 27. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- (1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades Maarja-Magdaleena Põhikooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- (2) Maarja-Magdaleena Põhikooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 28. Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on sooritanud kolmandas kooliastmes loovtöö ning, kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.
- (2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
 - 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
 - 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- (3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.
- (4) Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes:
 - 1) on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning
 - 2) on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded, või milles ta ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate

õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, tööõpetuses, käsitöös ega kodunduses.

7. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ja nõustamise korraldus

§ 29. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

(2) Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

(3) Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

(4) Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuses korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppetrimestri või poolaasta algul.

8. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

§ 30. Hariduslike erivajadustega õpilased

(1) Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

(2) Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe

põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Vajadusel rakendatakse õpet hariduslike erivajadustega õpilaste klassides või rühmades.

(3) Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi „HEVKO“), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel ning andekate õpilaste korral kaasatakse koostöösse ka andeka õpilase juhendaja.

(4) HEVKO toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

(5) Direktori või HEVKO otsusel võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses § 48 sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus:

- 1) tugispetsialisti teenus,
- 2) individuaalse õppekava rakendamine,
- 3) vanema nõusolekul õpilase üleviimine hariduslike erivajadustega õpilaste õppe paremaks korraldamiseks moodustatud rühma või klassi.

(6) Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

(7) Meetme rakendamise perioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

(8) Meetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitused.

(9) Meetmete rakendamise perioodi lõpul hindab HEVKO koostöös õpetajatega meetme tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: meetme rakendamise lõpetamine; meetme rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovitamine.

(10) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitused õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, tugispetsialistide soovitused, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitused õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt

õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

(11) Põhikooli riiklikus õppekavas § 17 sätestatud tingimustel ja korras kohaldatakse hariduslike erivajadustega õpilastele põhikooli riiklikus õppekavas § 17 lubatud erisusi:

1) kui põhikooli klassis õpib välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada individuaalse ainekava alusel;

2) hariduslike erivajadustega õpilasele koostatakse vastavalt vajadusele individuaalne õppekava.

(12) Kui eesti õppekeelega põhikoolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane, võib kool õpilase vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada «Eesti keel teise keelena» ainekava alusel.

(13) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib lapsevanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

(14) Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe toetamiseks võib kasutada valikainetele mõeldud tunniressurssi.

(15) Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib põhikool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

(16) Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

§ 31. Tegevuspõhimõtted hariduslike erivajadustega õpilastele õppekorralduslike erisuste tegemisel

1. Tegevused andekate õpilaste potentsiaali väljaarendamise soodustamiseks

Kool toetab ja julgustab õpetajaid märkama õpilaste andekust ja leidma võimalusi selliste õpilaste arendamiseks ja motiveerimiseks. Lisaks §28 (5) välja toodule võivad selleks olla näiteks osalemine erinevatel võistlustel ja olümpiaadidel; teabe edastamine mitmesuguste kursuste, konkursside ja ülesastumisvõimaluste kohta jms, samuti iseseisev juhendamine kas seoses eelnevalt mainitud tegevustega või eraldiseisvalt.

2. Õpiabisüsteemi etapid õpiraskustega õpilaste abistamiseks

(1) **Õpiabi osutamine õppetrimestri sees** – klassi-või aineõpetaja rakendab õpiabi kõigile, kellele on üksikhindena pandud „1“ või „2“ või on antud samaväärne sõnaline hinnang.

- 1) **Klassi-ja aineõpetaja abi ja nõustamine ehk järelaitamine** (so individuaalne või grupiviisiline abi ja nõustamine, mis tagab õpilase edasijõudmise) – on õpilasele vabatahtlik. Abi ja nõustamine ei ole järelvastamine; järelvastamisele peab eelnema õpetaja abi ja nõustamine, mille kaudu õpetaja õpetab õpilast selleks, et õpilase sooritus õnnestuks. Abi ja nõustamist saab pidada efektiivseks, kui selle tulemusena saavutab õpilane nõutavad õpitulemused.
- 2) **Hindamise erisuste rakendamine** – klassi- või aineõpetaja rakendab diferentseeritud hindamise põhimõtet. Efektiivne on ainult sellise diferentseeritud hindamise rakendamine, mille tulemusena õpilane saavutab õpiedu.
- 3) **Tagasiside õpilasele ja tema vanematele saadud mittepositiivsete hinnete kohta** – teavitatakse õpilast ja tema vanemat mittepositiivsest hindest. Mittepositiivse hinde ilmnemisel püüab õpetaja aru saada tekkinud probleemi põhjusest (vajadusel õpitulemusvestluse kaudu) ning kavandatakse tegevused tekkinud olukorra lahendamiseks.
- 4) Lihtsustatud õppekava järgi õppivate õpilaste nimed kantakse õppeinfosüsteemi klassipäevikusse vastava aine nimekirja. Õpiabitunnid kantakse õppeinfosüsteemi õppeainena .

(2) **Meetmete rakendamine õppetrimestri või-kursuse lõpus kõigile**, kellel on trimestri hinne "puudulik" või "nõrk", kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

- 1) **Individuaalse õppekava** rakendamine. Individuaalset õppekava saab rakendada vanema taotlusel või direktori käskkirjaga. Õppesisu ja õppetulemusi tuleb vähendada niipalju, et oleks loodud õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks. Individuaalse õppekava koostamisel kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajaduse kohaselt õpetajaid ja tugispetsialiste.
- 2) **Logopeedilise abi** rakendamine. Kõneravi vajaduse ja kõneravi rakendamise otsustab koolis töötav logopeed.
- 3) **Eripedagoogilise abi** rakendamine. Eripedagoogilist abi vajab õpilane, kelle toimetulek ja osalemine õppeprotsessis on psüühiliste protsesside eripärade tõttu raskendatud ning talle valmistab raskusi oma tegevuste planeerimine ja suurema mahuga õppematerjali omandamine, mistõttu vajab ta õppematerjalides orienteerumiseks, õpitegevuste planeerimiseks, meeldejätmise võtete õpetamiseks ja sotsiaal-emotsionaalse toimetuleku toetamiseks tugispetsialistide teenuseid. Eripedagoogi tunnid on ette nähtud funktsionaalse

lugemisoskuse arendamiseks, keelereeglite kinnistamiseks, abivahendite kasutamise ja meeldejätmist soodustavate võtete õpetamiseks ning õpitegevuste planeerimiseks.

4) Mõne muu tugisüsteemi rakendamine:

- a. Pikapäevarühma võimaluste kasutamine. Lisaks huvitegevusele peab pikapäevarühma tegevustes olema tagatud iga päev võimalus kodutööde tegemiseks ning peab olema võimalus saada asjakohast juhendamist pedagoogilt ainekonsultatsioonide läbi.
- b. Individuaalse õpiabi plaan. Õpiabi plaani koostab aineõpetaja konkreetsest aine teemast ja ajakavast lähtudes. Kui õpilane ja tema lapsevanem on sellega nõus, plaan saab teostatud.
- c. Suunamine eriarsti või muu spetsialisti konsultatsioonile väljaspool kooli.
- d. Koostöö lapsevanemaga. Lapsevanem võib omal kulul palgata abiõpetaja. Üks võimalus lapsevanemale lapse õpetamist korraldada, on taotleda õpilase viimine koduõppele. Kool varustab õpilast õppematerjalidega ja üks kord trimestris kontrollib õpilase õpitulemusi.

(3) Õpiabi osutamine õppeperioodi (õppeaasta) lõpus – tuleb rakendada kõigile, kellel tuleks või on aastahinne „puudulik“ või „nõrk“.

1) **Täiendava õppetöö** rakendamine. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane kahe nädala jooksul õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid.

2) **Individuaalse õppekava** rakendamine juhul, kui mingil põhjusel õpilane ei soorita täiendavat õppetööd. Individuaalses õppekavas on ettenähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

3) **Koolivälise nõustamismeeskonna poole suunamine.** Koolivälise nõustamismeeskonna poole suunamise eesmärk on soovitus saamiseks õpilase arengu toetamiseks, õppe ja kasvatus korraldamiseks ning tugiteenuste rakendamiseks. Koolivälise nõustamismeeskonna poole saab pöörduda üksnes lapse hooldusõigust omav vanem või tema volitatud isik või lapse eestkostja või eestkostetasutus. Õpilase koolivälise nõustamismeeskonna poole suunamise soovitamise vanemale otsustab kooli HEVKO koos sotsiaalpedagoogiga.

4) **Klassikursuse kordama jätmine** – kui täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning individuaalset õppekava ei ole otstarbekas rakendada.

§ 32. Tegevuste hierarhia käitumisraskustega õpilaste korral

(1) Kui klassis on õpilane, kellel on käitumisraskused, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis, siis tuleb rakendada vastavaid meetmeid. Koolis järgitakse käitumisraskustega õpilaste juhendamisel ja mõjutamisel järgnevat tegevuste

hierarhiat:

1) Distsipliiniprobleemide lahendamise võtete kasutamine õppetunnis.

Distsipliiniprobleemide lahendamine õppetunni tasandil on õpetaja pädevuses (silmside, individuaalne juhendamine, õpilase töökoha vahetamine jne.)

2) Vestlused õpilasega tema käitumisest. Vestlused võivad olla individuaalsed (aineõpetaja – õpilane, klassijuhataja- õpilane, õppealajuhataja- õpilane), kuid kaasata võib ka kolmandaid isikuid (aineõpetaja-klassijuhataja-õpilane, aineõpetaja- õppealajuhataja- õpilane). Vestluse eesmärk on järgmine: kuidas

ühiselt kõrvaldada tänased takistused meie koostegEVuses selleks, et me homme saaksime ühiselt edasi minna. Käitumisprobleemide jätkumise korral suunab direktor/õppealajuhataja õpilase kooli sotsiaalpedagoogi juurde.

3) Vanema informeerimine klassijuhataja poolt tema lapse käitumisest.

Lapsevanema informeerimise ja sellega kaasneva vestluse mõte on aru saada, kuidas lapsevanem näeb tekkinud olukorda ja kuidas tema saab kaasa aidata lapse käitumisprobleemide lahendamisele. Eesmärgiks on teha vanematega koostööd ja aidata vanemat.

- 1) kirjalik märkus päevikusse (õppeinfosüsteemi);
- 2) direktori käskkirjaline noomitus, mille koopia saadetakse vanematele;
- 3) käitumise arutamine õppenõukogu koosolekul;
- 4) valla lastekaitsespetsialisti või sotsiaaltöötaja teavitamine.

9. Karjääriteenuste korraldus

§ 33. Karjääriteenused

(1) Karjääriteenust koolis osutavad nõustamiskeskuse spetsialistid, klassijuhataja ja valikaine „karjääriõpetus“ õpetaja. Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:

- 1) oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
- 2) oma õpingute ühildamisel õppekavavälise tegevusega,
- 3) statsionaarsest õppes mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
- 4) individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
- 5) õppekavavälise tegevuse või õppimise otsimise kohta,
- 6) eneseanalüüsi koostamisel,

7) vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.

(2) Tulenevalt huvijuhi pädevusest, vastavalt Vabariigi Valitsuse 22.11.2000. a määrusele „Õpetajate koolituse raamnõuded“ § 24 on huvijuht abiks õpilastele, et:

- 1) toetada nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
- 2) olla õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
- 3) vahendada õpilastele vajalikku informatsiooni vabaajategevuse alal;
- 4) toetada õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.

(3) Karjääriteenistuse hulka kuulub lisaks karjääriõppe tunnile ka majandusõpe, karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine ning kataloogide tutvustamine õppeasutuste kohta, kus on võimalik jätkata õpinguid peale põhikooli. Karjääriplaneerimist toetab – www.rajaleidja.ee
Koolis osutatakse karjäärinõustamist III kooliastme õpilastele.

9. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

§ 34. Õpetaja töökava

Õpetaja töökava koostatakse kooli õppekava ainekavade alusel lähtudes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi.

Õpetaja töökava koostatakse terveks õppeaastaks või poolaasta kaupa.

Õpetaja töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö tunnis. Töökava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse. Töökava koostatakse kalenderplaanina.

Õpetaja töökava sisaldab:

õppetunni;

- 1) teemasid/alateemasid st õppetunni õppesisu;
- 2) põhimõisteid;
- 3) kasutatavat õppevara;
- 4) kasutatavat õpetamismetoodikat ehk õpetaja tegevused õpitulemuste saavutamiseks;
- 5) õpitulemuste kontrollimise aega ja viisi.

Töökava vormi kehtestab direktor; kasutada lubatakse ka õpiku autori töökava, mida on kohandatud

õppetöö läbiviimiseks just sellele klassile või kooliastmele.

3. RAKENDUSSÄTTED

11. Kooli õppekava uuendamise kord

§ 35. Õppekava muutmine ja uuendamine

- (1) Õppekava koostamisel lähtutakse Põhikooli riiklikust õppekavast ja Põhikooli lihtsustatud riiklikust õppekavast ning koolikollektiivi kokkuleppest kooli õppesuundade ja eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.
- (2) Kui toimuvad muudatused riiklikus õppekavas, muudetakse ka kooli õppekava.
- (3) Kui muutuvad piirkondlikud olud, muudetakse lähtuvalt nendest ka kooli õppekava.
- (4) Õppekava uuendamises ja täiendamises osalevad kõik õpetajad. Vajadusel luuakse eraldi töörühmad, mille direktor kinnitab oma käskkirjaga.
- (5) Õppekava uuenduste ja täienduste kohta annavad oma arvamuse kooli õppenõukogu, hoolekogu ja õpilasesindus.
- (6) Õppekava kehtestab kooli direktor
- (7) Õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja muutmiseks.
- (8) Õppekava koostamise ja arendamise korraldamise eest vastutab kooli direktor.